

Vlaams
Parlement

ingediend op **271** (2019-2020) – Nr. 1
22 april 2020 (2019-2020)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Koen Daniëls en Elisabeth Meuleman

over de impact van de coronacrisis
op het beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Karolien Grosemans.

Vaste leden:

Arnout Coel, Koen Daniëls, Karolien Grosemans, Kathleen Krekels, Annabel Tavernier;
Roosmarijn Beckers, Jan Laeremans, Kristof Slagmulder;
Jo Brouns, Loes Vandromme;
Jean-Jacques De Gucht, Sihame El Kaouakibi;
Stijn Bex, Elisabeth Meuleman;
Hannelore Goeman.

Plaatsvervangers:

Marius Meremans, Axel Ronse, Nadia Sminate, Kris Van Dijck, Katja Verheyen;
Leo Pieters, Els Sterckx, Sam Van Rooy;
Katrien Schryvers, Brecht Warnez;
Els Ampe, Steven Coenegrachts;
Johan Danen, Gustaaf Pelckmans;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Kim De Witte.

INHOUD

I.	Uiteenzetting door minister Ben Weyts	4
II.	Bespreking.....	13
1.	Tussenkomen van de leden.....	13
1.1.	Koen Daniëls	13
1.2.	Hannelore Goeman	14
1.3.	Loes Vandromme.....	14
1.4.	Roosmarijn Beckers	16
1.5.	Siame El Kaouakibi.....	16
1.6.	Elisabeth Meuleman	17
1.7.	Kathleen Krekels.....	19
1.8.	Steve Vandenberghe	19
1.9.	Jo Brouns	20
1.10.	Jan Laeremans	20
1.11.	Kim De Witte	21
1.12.	Jean-Jacques De Gucht.....	22
1.13.	Katrien Schryvers.....	22
1.14.	Brecht Warnez	23
2.	Antwoorden van minister Ben Weyts	24
3.	Bijkomende vragen en antwoorden	29
	Gebruikte afkortingen	300

Op 9 april 2020 organiseerde de Commissie voor Onderwijs een gedachtewisseling over de impact van de coronacrisis op het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, met Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.

(Tijdens de commissievergadering waren alleen de commissievoorzitter en de commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, de plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

De vragen van de leden werden vooraf schriftelijk aan het kabinet van minister Weyts overgemaakt. De gedachtewisseling start dan ook met de toelichting en de antwoorden van minister Ben Weyts.

I. Uiteenzetting door minister Ben Weyts

Minister *Ben Weyts* begint zijn toelichting met een hulde aan het personeel binnen het onderwijsveld. Er is heel wat gedrevenheid, samenwerking, begrip en solidariteit getoond binnen het veld. Leerkrachten zijn heel hard aan het werk gegaan om preteaching in goede banen te leiden, scholen zijn opengebleven om opvang te voorzien, ook tijdens de paasvakantie, en iedereen toont zich van zijn beste kant. Dat verdient een vermelding, beklemtoont de minister.

Minister Ben Weyts stelt dat de aanpak van de crisis in het onderwijs een evenwichtsoefening is. Enerzijds is er de veelheid aan partners – de koepels, het gemeenschaps-onderwijs, de vakbonden, de CLB's en de pedagogen – en de vrijheid van onderwijs, waardoor het beleid slechts beperkte mogelijkheden heeft in zijn zoektocht naar eendracht of eenduidigheid. Anderzijds is er de duidelijke vraag naar stabiliteit. Om die evenwichtsoefening tot een goed einde te brengen, is voornamelijk geprobeerd om de neuzen zoveel mogelijk in dezelfde richting te krijgen en te vermijden dat er een storm aan uiteenlopende meningen zou komen op de scenario's die het beleid naar voren schuift. Dat zou tot verwarring en onduidelijkheid leiden en is in tijden van corona niet wenselijk.

Er zullen dus zoveel mogelijk eenduidige boodschappen worden gecommuniceerd en dat impliceert veel dialoog en veel voorbereiding in alle rust en kalmte, schetst de minister. Het is belangrijk om in een brede groep van partners in het onderwijs tot één zienswijze te komen en die dan te communiceren. Minister Ben Weyts zit geregeld samen met een 35-tal actoren van het onderwijsveld, wat het onderwijsveld ook dichter bij elkaar brengt. Er is heel veel begrip voor elkaars situatie en er is heel veel samenwerking.

Men is er verrassend snel in geslaagd om op een eenduidige manier in Vlaanderen opvang te organiseren, voor en in de paasvakantie, voor kinderen van ouders in cruciale beroepen en voor de meest kwetsbare leerlingen. Hiervoor is ook samengewerkt met de lokale besturen, met de VVSG en met jeugd- en welzijnsorganisaties. Als men na lang overleg draagvlak en meer duidelijkheid heeft bereikt, wordt er zo snel mogelijk gecommuniceerd via Schooldirect.

Een tweede belangrijk element is dat men probeert om twee stappen vooruit te werken. In de weken voor de paasvakantie heeft men zich voorbereid op de organisatie van opvang in de paasvakantie. De tijd voor de paasvakantie is gebruikt voor concrete richtlijnen voor preteaching na de paasvakantie. Tijdens de paasvakantie bereidt men zich voor op het postcoronatijdperk via twee sporen: een werkgroep

met pedagogen, pedagogische begeleidingsdiensten en de inspectie en het breed overleg dat wordt voortgezet.

Het is de doelstelling om tegen het einde van de paasvakantie te komen tot een draaiboek waarin richtlijnen vervat zijn voor de verschillende scholen naargelang de verschillende onderwijsvormen, leeftijden en leerlingenpopulaties. Het is een soort menu bij wijze van richtlijn, een houvast voor de scholen waaruit zij kunnen putten naargelang het scenario dat zich zal voordoen, maar daarvoor is men afhankelijk van het oordeel van de Nationale Veiligheidsraad.

Het is een moeilijke oefening, gelet op het feit dat men enkel maar kan vragen om de neuzen in dezelfde richting te krijgen. De minister heeft daarvoor geen wettelijk instrumentarium, maar vooralsnog loopt die oefening goed.

Minister Ben Weyts bespreekt heel kort de aanpak van de coronacrisis binnen het onderwijsveld voor de paasvakantie. Er was de discussie over enerzijds de verschillende aanpak in de scholen met betrekking tot nieuwe lesinhoud al voor de paasvakantie en anderzijds mogelijke evaluaties die zouden plaatsvinden op grond van die nieuwe lesinhoud. Het gaat om richtlijnen, niet om dwingende bevelen naar de scholen. De scholen zelf hebben ruimte om daarmee om te springen. De minister gelooft dat de school en de leraar best weten hoe ze deze richtlijnen in hun universum het best kunnen toepassen. Hij gaat ervan uit dat ze het best weten wat haalbaar en doenbaar is voor hun leerlingenpopulatie, voor de thuissituatie en voor de ouders van de leerlingenpopulatie en dat zij altijd het beste voorhebben met hun leerlingen.

De minister zal niet repressief optreden tegen leerkrachten die de richtlijnen niet naleven, los van het feit dat hij daar niet de wettelijke mogelijkheden toe heeft. Als hij al iemand zou viseren, zouden dat niet de zeer enthousiaste leerkrachten zijn dan wel misschien de leerkrachten die je niet hoort of ziet. Dat zijn uitzonderingen maar die zijn er ook.

In het onderwijslandschap is er een grote diversiteit net zoals ook in de reële wereld buiten corona. Er zijn grote verschillen tussen de scholen. De minister noemt dat geen gebrek maar juist de grootste kracht van ons systeem.

Men heeft ervoor gezorgd om een zo groot mogelijk draagvlak te bewerkstelligen voor elke richtlijn op grond van het systematisch overleg met de onderwijsverstrekkers en de sociale partners door het samen opstellen van richtlijnen, ook over preteaching, en die veelvuldig te communiceren bij wijze van houvast. De richtlijn die men heeft gecommuniceerd over preteaching biedt een houvast voor leerkrachten en ouders en heeft ervoor gezorgd dat ouders door de communicatie, niet alleen via Schooldirect maar ook via de media, vragen gaan stellen aan de scholen waar men niets hoort van de leerkrachten. Ook dat is een doelstelling van die communicatie, namelijk ervoor zorgen dat de leerkrachten en de ouders worden wakker geschud.

Over het quoteren van taken is de richtlijn helder: leren is nu belangrijker dan evalueren. We moeten de onderwijstijd maximaal uitputten, meent de minister. Scholen kunnen kiezen om te evalueren, maar best formatief om het individueel leertraject van elke leerling te kunnen opvolgen en vooral om de leerlingen individuele feedback en bijsturing te kunnen geven. Men vraagt om wat begrip te hebben voor elkaars moeilijke situatie wat betreft samenwerking, maar ook om afspraken te maken en met elkaar te communiceren, niet alleen leerkrachten en leerlingen maar ook leerkrachten of scholen en ouders.

Er waren heel veel vragen van de commissieleden over de opvang van kwetsbare kinderen, schetst de minister. Van in het begin heeft hij daarin naar eigen zeggen een duidelijke lijn getrokken, namelijk dat kwetsbare kinderen niet in de steek

worden gelaten. Er was opvang voor de paasvakantie, maar ook tijdens de paasvakantie, voor de kinderen van ouders die werkzaam zijn in de cruciale beroepen. Er wordt dus zorggedragen voor degenen die voor ons zorgen, maar ook altijd voor de kwetsbare kinderen en jongeren. Dat wil zeggen dat er in opvang wordt voorzien voor sociaal en medisch kwetsbare kinderen, zowel uit het gewoon onderwijs als uit het buitengewoon onderwijs, de onderwijsinternaten, de medisch-pedagogische instituten van het gemeenschapsonderwijs en de internaten met permanente openstelling van het gemeenschapsonderwijs, maar ook voor kinderen met een moeilijke thuissituatie. Dat gebeurt onder regie van de scholen en leerkrachten die de leerlingen en hun thuissituatie het best kennen. Voor die kinderen, voor wie de school een veilige haven en soms de enige veilige haven is, wordt de opvang gegarandeerd.

Die lijn heeft de minister getrokken voor de paasvakantie, en die lijn trekt hij ook door tijdens de paasvakantie, en als het moet, als de scholen zoals verwacht niet onmiddellijk na de paasvakantie kunnen worden heropend voor iedereen, zal die lijn ook worden aangehouden.

In verband met de schoolopvang wordt de vinger aan de pols gehouden. Twee keer per week gebeurt er een steekproef met een telefonische belronde naar enkele honderden scholen, wat erg arbeidsintensief is. Daarbij wordt de klemtoon gelegd op het buitengewoon onderwijs en dat gaat verder dan een zuiver cijfermatige aanpak. In totaal werden al een zeshonderdtal scholen gecontacteerd. De scholen van het buitengewoon onderwijs worden allemaal ook inhoudelijk bevraagd door de onderwijsinspectie. Het gaat dan bijvoorbeeld over geplaatste kinderen en kinderen met grote zorgnoden. De onderwijsadministratie helpt om voor individuele gevallen, voor wie er geen opvang is, toch opvang te garanderen.

In de internaten, die in de paasvakantie normaal gesloten zijn, werd daar waar nodig tijdens de paasvakantie voor kwetsbare kinderen in een volcontinue opvang voorzien, 24 op 24, 7 op 7. Met veel creativiteit, met de hulp van leerkrachten en ander ondersteunend personeel, is dat gelukt in de internaten, de MPIGO's en de IPO's voor kinderen die uit huis geplaatst zijn en voor kinderen voor wie het om welke reden ook niet wenselijk of haalbaar is dat ze naar huis zouden gaan. Het gaat dan heel concreet over kinderen die thuis niet veilig zijn, ook al hebben ze een thuis. Het zijn de ouders die daar soms het probleem vormen.

Voor de kinderen uit het buitengewoon onderwijs hebben de scholen buitengewoon onderwijs op vrijwillige basis opvang georganiseerd. In dat geval loopt de vervoersregeling naar school door tijdens de vakantie. Het heeft heel wat puzzelwerk gevergd om de bussen die naar het buitengewoon onderwijs reden, ook te blijven laten rijden. Die scholen moeten niet openblijven en eigenlijk moeten die bussen ook niet blijven rijden. Dat is allemaal uitzonderlijk, en daarom wil de minister De Lijn bedanken, die ervoor gezorgd heeft dat het vervoer geregeld werd, daar waar er nog vraag naar was.

Minister Ben Weyts geeft nog wat cijfermateriaal om de ordegrootte weer te geven. Voor de paasvakantie werd er nog busvervoer georganiseerd voor ongeveer 130 leerlingen, tijdens de paasvakantie nog voor ongeveer zeventig unieke leerlingen. Daarvoor worden dagelijks 22 busritten gereden. Een bijkomende complicerende factor is dat zo'n bus niet mag rijden zonder busbegeleider. Dat werd georganiseerd dankzij veel improvisatie maar vooral dankzij veel goede wil. De gemeenten kunnen ook opvang organiseren samen met een school voor buitengewoon onderwijs. De regie inzake opvang tijdens de paasvakantie ligt bij de lokale besturen. Dat verloopt goed, stipt de minister aan.

Wat de paasvakantie betreft, hield de inspectie de vinger aan de pols door een bevraging uit te voeren bij alle scholen voor buitengewoon onderwijs. Daarbij werd

vastgesteld dat er een adequate opvang is voor quasi alle kinderen. Vaak gebeurt dat door de school voor buitengewoon onderwijs zelf. Waar dat niet mogelijk was, werden concrete oplossingen gezocht met de lokale besturen, de koepels en de netten en de VVSG.

Minister Ben Weyts kreeg ook veel vragen over de beschermingsmaatregelen voor het personeel, zeker in het buitengewoon onderwijs. Hij had afgesproken met minister Wouter Beke dat bij de levering van mondmaskers, na de voorafname voor het personeel van Welzijn, in eerste instantie Onderwijs, en buitengewoon onderwijs als eerste, in aanmerking zou moeten komen. Die afspraak werd ook gehonoreerd. Er werden achttienduizend mondmaskers geleverd aan de instellingen voor buitengewoon onderwijs.

Wat betreft de ruimere bescherming voor personeel en de andere beschermingsmaatregelen die genomen worden, werden de richtlijnen opgemaakt in overleg met de sociale partners en experts, ook van het agentschap Zorg en Gezondheid. De afspraken over aanwezigheid werden gemaakt in de lokale onderhandelingscomités, uitgaande van enkele principes. Enkel gezonde personeelsleden worden ingezet, geen personeelsleden die behoren tot een risicogroep of die samenleven met mensen uit een risicogroep. Daar moet geen medisch attest voor afgeleverd worden, want dat leidt enkel tot een administratieve rompslomp en mogelijke discussie. Hun afwezigheid heeft ook geen impact op hun aanstelling of salaris. Er wordt gebruikgemaakt van de notie heirkraft of overmacht.

Daarnaast wordt er natuurlijk altijd rekening gehouden met voorzorgsmaatregelen inzake afstand en hygiëne. Minstens wekelijks is er ook overleg met de sociale partners, want vanzelfsprekend is dit voor hen ook heel belangrijk. Er wordt altijd gekeken welke maatregelen genomen kunnen worden om bij te sturen op het vlak van een afdoende bescherming van de leerkrachten, en zeker diegenen die nu in de paasvakantie op vrijwillige basis aan de slag zijn. In overleg met de medische experts van het agentschap Zorg en Gezondheid worden daar, waar mogelijk, de nodige maatregelen getroffen.

Wat de opvang tijdens de paasvakantie betreft, werd er nog gevraagd of de gemeenten nu hun regierol opnemen. Over de concrete organisatie werden afspraken gemaakt met collega-ministers Bart Somers, Benjamin Dalle en Wouter Beke. Er werd afgesproken dat de regierol zou liggen bij de lokale besturen. Die kennen de lokale situatie het best en staan het dichtst bij de scholen. Dat loopt naar eenieders tevredenheid. De lokale besturen kunnen gebruikmaken van de scholen. Leerkrachten worden ingezet op basis van vrijwilligheid. Minister Ben Weyts zegt dat dat hier en daar niet vanzelf is gegaan, maar het is altijd gelukt, ook dankzij de inzet van de koepels en de lokale besturen. AGODI voorziet in ondersteuning voor de lokale besturen, ook tijdens de vakantie. Voor de cijfers – hoeveel scholen enzovoort – verwijst hij naar de bevoegde minister Somers.

Aangezien de scholen hiervoor weinig extra kosten maken, wordt niet in een specifieke tegemoetkoming voorzien. Er zal de afgelopen weken ook niet veel brandstof verstookt zijn. De scholen wordt wel aangeraden een gebruikersovereenkomst op te stellen. Voor de meeste scholen is dat geen nieuw gegeven. Zij kennen de verzekeringsproblematiek, bijvoorbeeld door vakantieopvang te organiseren.

Voor de opvang tijdens de schooldagen waren de instructies duidelijk, maar daarom niet minder eenvoudig. Er was gevraagd om de opvang van verschillende scholen niet te centraliseren in één school. Indien er toch op één locatie of campus wordt gecentraliseerd, mogen er nooit leerlingen van verschillende scholen met elkaar vermengd worden. De gevormde contactbubbels moeten maximaal worden behouden, ook bij de inzet van personeel. Dat heeft geleid tot heel wat praktische problemen bij de organisatie van de opvang. Maar alles loopt goed.

De minister beantwoordt vervolgens vragen over de zogenaamde preteaching die werd uitgewerkt. Het is de bedoeling altijd twee fasen vooruit te blijven denken, om dat in alle rust onder de waterlijn te kunnen voorbereiden en vervolgens meteen zowel de leerkrachten als de leerlingen en de ouders lang genoeg op voorhand perspectief te kunnen bieden. Het zal altijd wel voor de ene te vroeg en voor de andere te laat zijn, aldus de spreker, die stelt dat hij er toch in is geslaagd om alles breed gedragen te communiceren, doelbewust net voor de vakantie.

Onder preteaching wordt het aanbieden van nieuwe lesinhoud verstaan, waarop dan, wanneer de scholen opnieuw opengaan, wordt teruggekomen. Met preteaching wordt perspectief geboden op die heropening, maar het is er ook vanuit de bezorgdheid voor de kwaliteit van het onderwijs. Dat is volgens de minister een gedeelde bezorgdheid. Niemand wil dat dit verloren weken of zelfs een verloren schooljaar wordt. Als men altijd dezelfde leerstof moet herhalen, haken de leerlingen af. Dat moet men hoe dan ook vermijden en daarom wordt er nieuwe lesinhoud via preteaching aangeboden.

De richtlijnen werden in nauw overleg met de onderwijspartners en een groep van pedagogen opgemaakt, stelt minister Ben Weyts. Uitgangspunt is wel dat het doenbaar en haalbaar moet zijn voor leerlingen, leerkrachten en ouders. Daarom mogen leerlingen hier maximaal vier uur per dag en ouders maximaal twee uur per dag mee bezig zijn. Dat zijn algemene richtsnoeren, en ze zijn afhankelijk van de leeftijd en de onderwijsvorm. De minister vraagt de scholen om hier soepel mee om te gaan, zolang het doenbaar en haalbaar is voor iedereen. Communicatie met de ouders is hierbij belangrijk. Worden ze daardoor bijvoorbeeld niet overbelast? Digitaal oudercontact is dus essentieel. De minister zorgt voor de nodige ondersteuning. Leerlingen die naar de opvang gaan, worden daar begeleid. De pedagogische begeleidingsdiensten zullen de scholen ondersteunen. Bij de richtlijnen over de evaluatie moet duidelijk zijn dat leren belangrijker is dan evalueren, en als scholen dit laatste toch willen doen, kan dat het best alleen formatief gebeuren.

De minister zet in op de digitale bereikbaarheid van leerlingen, maar er bestaat ook de mogelijkheid om pakketjes met lesmateriaal af te halen. Sommige lokale handhavers zien dit echter niet als een essentiële verplaatsing. Daardoor worden leerkrachten die lesinhoud en taken aan huis brengen, soms geverbaliseerd. Dat geldt ook voor ouders of leerlingen die zich hiervoor naar de school verplaatsen. Op het lijstje van essentiële verplaatsingen moeten die in het kader van preteaching komen. Dat werd al aangevraagd, verduidelijkt de minister.

Hoe kan men het afstandsonderwijs beter omkaderen en ondersteunen? De minister bestempelt het afstandsonderwijs nu al als een groot en onverhoopt succes. Er zijn groeipijnen, maar veel leerkrachten hebben snel geschakeld en leven zich uit met de leerstof. Andere leerkrachten zijn wakker geworden in een nieuwe, digitale wereld, maar ook zij hebben zich snel aangepast. Velen zeggen dat ze die duw nodig hadden om deze stap te zetten. Ze doen dat met veel inventiviteit en creativiteit. Zelfs leerkrachten lichamelijke opvoeding zetten via de digitale weg hun leerlingen aan om te bewegen.

Bij de aanvang werd ook hard gewerkt om het afstandslernen te omkaderen en technisch mogelijk te maken. Er werden onmiddellijk afspraken gemaakt met belangrijke platformen, met Smartschool, Microsoft en Google, waar er meteen een grote openheid en bereidheid was. Er werden afspraken gemaakt met aanbieders van digitaal lesmateriaal, die gevraagd werd om hun inhoud, lesaanbod en alle oefeningen kosteloos ter beschikking te stellen. Die zijn daar allemaal in meegegaan, de ene keek wat naar de andere, maar toen het eerste dominosteentje viel, vielen ook al de andere. Ook de zes grote uitgeverijen zijn plots gaan samenwerken en bieden hun content op één platform aan, www.thuisleren.net, wat al een gigantische schat aan informatie is. Wat er momenteel is aan Vlaamse lesinhoud is ongelooflijk en de minister nodigt

iedereen uit om eens te kijken op www.ikoefen.be, op www.wezooz.be, op www.thuisleren.net en op www.bingel.be. Er is daar een ongelooflijke schat aan informatie. Hij zegt dat de administratie dit ook maximaal bundelt via de website, als doorklikmogelijkheid, op www.klascement.net.

In verband met preteaching heeft de administratie, specifiek naar de leerkrachten toe, via KlasCement en via Toll-net, webinars georganiseerd over hoe men dit concreet kan opzetten. Er is ook een samenwerking met de taskforce Vlaanderen Helemaal Digitaal.

Volgens minister Ben Weyts heeft men dankzij deze crisis een ongelooflijke stap vooruitgezet op het vlak van het afstandsleren. Hij denkt dat dit niet meer zal verdwijnen en wil de voorsprong die nu op korte tijd bereikt is, ook verankeren.

De minister kreeg ook de vraag hoe hij tegenover het scenario van individuele onderwijsbegeleiding voor kwetsbare leerlingen op school staat. Hij repliceert dat men nu achter de schermen hard werkt aan verschillende postcoronascenario's. Hij wil echter niet voor zijn beurt spreken en wil eerst binnen het onderwijsveld een draagvlak en pas dan communiceren. Hij overlegt nu met de onderwijsverstrekkers over alle opties en wil vermijden dat de leerkrachten nu allerlei verschillende meningen en standpunten in de kranten lezen. Wel benadrukt hij in elke communicatie dat hij iedereen aan boord wil houden.

Er waren ook specifieke vragen over de rol van de ouders, die zagezegd beperkt moet worden tot twee uur per week. Er zijn richtlijnen uitgevaardigd over wat er van de ouders verwacht wordt. Het uitgangspunt is opnieuw om het doenbaar en haalbaar te houden voor de ouders, maar er werd ook een modelbrief verspreid die de scholen naar de ouders kunnen sturen om hen duidelijk te maken hoe dat er concreet kan uitzien. De minister bekijkt ook of er nog een extra communicatiecampagne uitgewerkt kan worden naar de ouders. Als zijn eigen mailbox een goede graadmeter is, weet hij niet of dat nodig is, want het aantal berichten valt redelijk mee. Maar hij bekijkt toch een mogelijke campagne naar de ouders om wat meer rust en duidelijkheid rond preteaching te brengen. Ook voor de allerjongste leerlingen is preteaching een mogelijkheid. De pedagogische begeleidingsdiensten verlenen op dat vlak ook ondersteuning.

Wat die allerjongste leerlingen betreft, staat minister Ben Weyts even stil bij de peuters die na de paasvakantie normaal gezien in de eerste kleuterklas zouden instromen. Over de heropening van scholen wordt op federaal vlak beslist, na een advies van de virologen, maar de Vlaamse Regering heeft wel al beslist dat peuters gewoon kunnen instromen zodra de scholen heropenen, ook al is dat niet onmiddellijk na de paasvakantie. Ouders wier kinderen normaal gezien na de paasvakantie voor het eerst naar school zouden gaan en die ofwel een essentieel beroep uitvoeren of in een kwetsbare situatie leven, roept de minister op om in gesprek te gaan met de scholen. Zelfs als de scholen nog niet kunnen opengaan, dan nog zijn er mogelijkheden; scholen tonen zeker het nodige begrip voor dergelijke situaties.

Een volgende punt betreft de laptops die ter beschikking zouden worden gesteld van leerlingen. Er is een campagne opgezet om laptops in te zamelen bij bedrijven. De doelstelling was om tienduizend laptops op te halen en de minister vermoedt dat die doelstelling ook gehaald zal worden: er zijn al 11.500 laptops opgehaald, waarvan zo'n 80 procent ook bruikbaar blijkt. Het enige probleem op dit moment is dat er niet voldoende capaciteit is om al die laptops te swipen, te refurbishen en, vooral, te verdelen. De distributiesector kent sowieso al serieuze problemen door de coronacrisis; een logistieke operatie als deze, waarbij tienduizend computers verzonden moeten worden, is dan zeker geen sinecure. Enkele duizenden laptops zijn al verzonden of aangekomen, maar de resterende laptops zullen stapsgewijs opgestuurd worden.

Wat de criteria voor de verdeling betreft, ligt de focus op het secundair onderwijs, omdat er in het secundair onderwijs meer complexe materie onderwezen wordt en omdat middelbareschoolstudenten ook zelfstandiger kunnen werken dan lagere-schoolkinderen. Het comparatief voordeel in het secundair onderwijs is daardoor het grootst. Er zit uiteraard ook enige willekeur in die focus, maar de minister wil die gedachtegang toch niet loslaten.

Een bijkomend voordeel van de campagne is dat heel wat bedrijven de weg gevonden hebben naar DigitalForYouth.be en Close the Gap. Vice versa hebben beide organisaties nu ook een aantal nieuwe leveranciers, bedrijven die ook in de toekomst laptops zullen afschrijven. De minister zal dit initiatief blijven ondersteunen en wil daarna ook de stap zetten naar het lager onderwijs. Hij wil ertoe komen dat alle kinderen die in Vlaanderen schoollopen, één pc in huis zullen hebben. Hij heeft ook een voorstel aan de Vlaamse Regering om hiervoor voldoende fondsen vrij te maken.

De onderwijskoepels en het gemeenschapsonderwijs hebben een verdeelsleutel afgesproken en vervolgens besloten de scholen zelf naar wie de laptops gaan. Er waren er tienduizend vooropgesteld. Bij het gemeenschapsonderwijs heeft men vanuit de scholen maar liefst 18.900 vragen gekregen. Er is dus een duidelijke nood. Er waren ook afspraken gemaakt met Telenet en Proximus over het openstellen van hotspots voor wifi. Scholen kunnen een beroep doen op een voucher voor de betrokken gezinnen.

Minister Ben Weyts heeft ook een vraag gericht aan de Vlaamse Regering voor extra ondersteuning voor platformen. Ze worden overweldigd door het aantal deelnemers en dat vraagt veel capaciteit op het net. De capaciteitsvraag bij Smartschool is verveertigvoudigd ten opzichte van de situatie voor corona. Smartschool was al ingeburgerd bij 97 procent van de leerlingen van het secundair onderwijs. Op korte tijd moet er misschien worden geïnvesteerd om een crash te voorkomen.

De minister is onmiddellijk samen met minister Dalle rond de tafel gaan zitten met de VRT om ervoor te zorgen dat zij hun programmatie wat zouden aanpassen. De VRT heeft dat gedaan, maar het kan natuurlijk nooit in de plaats treden van scholen. Elke schooldag tussen 8u30 en 12u zijn er educatieve programma's op Eén.

Ook het Archief voor Onderwijs werd opengesteld. Het Archief voor Onderwijs is bij de meeste mensen niet gekend, wel bij leerkrachten omdat ze er veel kunnen uit putten voor hun lesinhoud. Liefst dertigduizend leerlingen maken ondertussen gebruik van dat archief. Daarin staan hyperlinks naar video- en audiofragmenten of collecties op het archief, maar ook materiaal van de VRT, regionale omroepen en diverse cultuur- en erfgoedinstellingen op maat van het onderwijs. Er is ook een speciale projectpagina waar concrete lespakketten staan voor leerkrachten.

De minister komt tot de vragen rond onderwijsbehoeften voor jongeren die ondersteuning nodig hebben en die opgevolgd werden door de CLB's. Het wordt maximaal mogelijk gemaakt dat de CLB's die leerlingen kunnen blijven opvolgen via digitale weg en telefoon. De CLB's zijn enerzijds zelf bereikbaar voor leerlingen, ouders en scholen en zijn ook bijkomend bereikbaar via CLBch@t, waarvan de openingsuren en de capaciteit werden verruimd. Er zijn dus meer mensen op meer momenten bereikbaar. Leerlingen kunnen ook altijd terecht bij het CLB met nieuwe vragen. Waar nodig blijven CLB's verder inzetten op hun draaischijffunctie, waarin ook externe partners betrokken zouden moeten zijn die een doorgeeffunctie opnemen. Zij blijven verontrustende situaties opvolgen en kunnen nieuwe vragen rond dat thema opnemen. De minister vindt het cruciaal om de meest kwetsbare jongeren te blijven opvolgen maar ook wanneer nieuwe situaties worden vastgesteld, om zo kort mogelijk op de bal te kunnen spelen en het signaal te blijven geven naar leerlingen en leerkrachten dat het CLB voor hen openblijft voor elke mogelijke

crisis. CLB's kunnen noodsituaties ook rechtstreeks melden aan de procureur des Konings.

Het project 'Eerste hulp bij grote onderwijskansen' wordt geheroriënteerd naar projecten rond de zwakkere en meest kwetsbare leerlingen en de betrokkenheid van leerkrachten in opleiding.

De minister maakt een zijsprongetje naar het aanmelden en inschrijven. De termijn voor inschrijvingen is op dit moment geschorst. Wat betreft de formulering van hun aanbod zullen scholen wat creatief moeten zijn om zichzelf op andere manieren voor te stellen aan potentiële leerlingen en ouders. Voor wie werkt met een aanmelding die al goedgekeurd was, met meerdere schoolbesturen samen of in het LOP, en men wil die goedgekeurde procedure wijzigen, bijvoorbeeld de termijnen voor aanmelden en inschrijven, dan kan men een gewijzigde procedure indienen bij de Commissie inzake Leerlingenrechten. De initiatiefnemers van die aanmeldingsprocedures beslissen zelf op welke wijze zij gebruikmaken van de mogelijkheid om die tijdslijn aan te passen. Sommigen hebben er bijvoorbeeld voor gekozen om de aanmeldingsperiode niet te wijzigen maar hebben de laatste dagen van de aanmelding geïnvesteerd in het sensibiliseren van zoveel mogelijk ouders.

Over de postcoronaperiode waren er veel vragen, maar de minister weet niet wanneer de scholen zullen kunnen heropstarten, eenvoudigweg omdat dat een beslissing is van de Nationale Veiligheidsraad en omdat die beslissing zal worden genomen op advies van de experts inzake volksgezondheid. Het heeft weinig zin om daarop vooruit te lopen, want dat zou enkel leiden tot onduidelijkheid en verwarring.

Minister Ben Weyts heeft wel een werkgroep Postcorona aan het werk gezet. Die moet tegen eind volgende week in samenspraak met de pedagogische begeleidingsdiensten en met de pedagogen terugkoppelen naar het brede overleg met het onderwijsveld, met als doel een soort draaiboek te maken met verschillende richtlijnen naargelang van de verschillende scenario's, maar ook naargelang van de verschillende leerlingenpopulaties, onderwijsvormen en leeftijden. Daar zitten ook richtlijnen in over de evaluaties. Moet men focussen op lesdoelen en eindtermen en zo ja, op welke?

Het is heel belangrijk om de neuzen maximaal in dezelfde richting te krijgen zoals dat ook in het recente verleden is gelukt. De minister zorgt voor een maximale ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdiensten. De geplande besparing op de pedagogische begeleidingsdiensten voor dit jaar heeft hij teruggedraaid en als de regering dit goedkeurt, komt dat in orde.

Naast de pedagogische begeleidingsdiensten wil de minister ook de onderwijsinspectie maximaal inzetten. Dat gaat over een team van 120 onderwijsinspecteurs wier doorlichtingsopdracht is stilgelegd. Dit schooljaar moeten er dus geen scholen meer worden doorgelicht, tenzij er ergens problemen opduiken. De onderwijsinspecteurs worden toegewezen aan scholen zodat ze die rechtstreeks kunnen ondersteunen of coachen in het postcoronatijdperk. Voor de volgende maanden krijgen de onderwijsinspecteurs dus een andere rol toebedeeld.

Hoe zal de opgelopen leerachterstand worden ingelopen? Daarvoor is een andere werkgroep opgericht over de creatie van de zomerscholen. Dat is gebeurd op grond van vrijwilligheid van de leerlingen, de scholen en de leerkrachten zelf. De leerlingen die een achterstand hebben opgelopen, kunnen zo worden bijgespijkerd door een grotere uitrol van zomerscholen. Daar is ook een rol weggelegd voor een pedagogische reserve, bijvoorbeeld van gepensioneerde leerkrachten. Daarbij hoopt de minister op vrijwilligheid, want het gaat tenslotte over leerkrachten die eigenlijk in vakantie zijn.

Het gaat hierbij niet alleen over de pedagogische reserve, maar ook over de pedagogische toekomst. Heel wat leerkrachten in opleiding hebben namelijk niet genoeg stage kunnen lopen en praktijkervaring kunnen opdoen. Ook zij zouden dan kunnen worden ingeschakeld in de zomerscholen.

Aan dat alles wordt nu gewerkt. Er is nog geen beslissing, maar er zijn concrete, positieve ideeën. Ook voor de leraren in opleiding is het niet de bedoeling om iets op te leggen. Er is heel veel vrijwilligheid. De minister ziet dat tot een goed einde komen.

Op grond van zijn discussies met het onderwijsveld, wil minister Ben Weyts enkele elementen meegeven en ook vragen voorleggen aan de Nationale Veiligheidsraad. Geef Vlaanderen genoeg tijd om de heropening van de scholen degelijk te kunnen voorbereiden, dus niet vrijdag aankondigen en maandag de scholen openen. Er moet zeker een week zitten tussen het moment van beslissing en de effectieve opening. Hij wil zich namelijk vooral voorbereiden op twee sporen. Enerzijds is er het pedagogische spoor, dat hopelijk, en normalerwijze tegen het einde van de paasvakantie afgerond zal zijn. Er moet duidelijk gecommuniceerd kunnen worden over die pedagogische richtlijnen en over de manier om dat praktisch aan te pakken.

Een tweede spoor zijn de veiligheidsrichtlijnen. Ook voor het personeel, voor de leerkrachten, voor het ondersteunend personeel, voor het technisch personeel moet duidelijk zijn welke preventieve veiligheidsmaatregelen er genomen moeten worden. Daaraan gekoppeld, is de expliciete vraag dat het openen van de scholen niet de enige maatregel is, maar kadert in een bredere set van maatregelen. De indruk mag niet gewekt worden, al dan niet intentioneel, dat scholen fungeren als een soort laboratorium en dat kinderen en leerkrachten proefdieren zijn om effecten van een en ander te onderzoeken. Er wordt dus met veel nadruk aan de Nationale Veiligheidsraad gevraagd om, wanneer de scholen opnieuw opengaan, dat te laten kaderen in een bredere set van maatregelen, los van de timing.

De spreker begrijpt natuurlijk de overwegingen op het vlak van volksgezondheid, maar er moet ook rekening gehouden worden met de praktische en pedagogische toepasbaarheid. Scenario's waarin eerst de kinderen van 6 jaar en later die van 8 jaar naar school zouden mogen gaan, zijn organisatorisch heel moeilijk, ook voor de mensen thuis.

Minister Ben Weyts beantwoordt vervolgens een aantal vragen over stages en praktijklessen. Voor het leerplichtonderwijs werd beslist om enkel stages in de zorgsector toe te laten. Dat is een duidelijke lijn. Het overzicht van mogelijke stages werd ook geconcretiseerd, na overleg met werknemersorganisaties en onderwijsverstrekkers. Er werd daarbij een afweging gemaakt tussen enerzijds het algemeen belang – daarom konden die stages in de zorgsector blijven doorgaan – en anderzijds de gezondheid van de leerlingen en hun familieleden. In het hoger onderwijs wordt dat samen met de instellingen voor hoger onderwijs opgevolgd. Het is nog onduidelijk wanneer stages in andere sectoren opgestart kunnen worden. Voor sommige sectoren is er een verbod van de federale overheid en moeten dus de richtlijnen van de Veiligheidsraad afgewacht worden. Voor andere sectoren kunnen de adviezen van het agentschap Zorg en Gezondheid gevolgd blijven worden.

Samen met de instellingen voor hoger onderwijs wordt er constant gemonitord waar er zich problemen zouden kunnen voordoen. Een studieduurverlenging moet maximaal vermeden worden. De studenten moeten de vereiste competenties binnen het voorziene tijdsbestek kunnen verwerven. De onderwijsinstellingen gaan daar constructief en flexibel mee aan de slag. Met betrekking tot de toegang tot de gereglementeerde beroepen is een federale regelgeving van toepassing. Een minimale stage of praktijkervaring is vereist. Vlaanderen kan dat niet wijzigen. Daarom werd aan de federale overheid gevraagd of er in een wettelijke uitzonderingsmogelijkheid kan

worden voorzien. Zo is dat ook gebeurd voor het hoger onderwijs, waar Vlaanderen decretaal moet kunnen ingrijpen om te kunnen afwijken van enkele principes: de duur van het academiejaar en de mogelijke overlap met een ander academiejaar, en de ECTS-fiches waarmee de student het contact aangaat met zijn instelling met betrekking tot de inhoud, het examineren en het evalueren. De minister wijst erop dat dit nog naar het parlement moet komen.

Er werd ook besloten om de peilingstoetsen die waren voorzien voor medio of einde mei te verplaatsen naar het volgende schooljaar. Als algemene regel geldt dat alle peilingen, toetsen en pretoetsen, bijvoorbeeld in het kader van PISA, worden verdaagd.

II. Bespreking

1. Tussenkomsten van de leden

1.1. Koen Daniëls

Koen Daniëls bedankt niet alleen de leerkrachten en directies maar ook de ouders, die tijd en energie steken in hun kinderen. En natuurlijk ook de administratie Onderwijs, de koepels en de scholen, waar momenteel overuren worden gedraaid.

Hij stelt dat als de Veiligheidsraad iets beslist met betrekking tot scholen, dat in de totaliteit van de maatregelen moet gezien worden. De scholen moeten de tijd krijgen om zich voor te bereiden. Zij zijn niet het laboratorium, maar wel de plaats waar moet worden geleerd.

In verband met de stages vindt Koen Daniëls het goed dat er daarover overleg is met de andere niveaus.

De platforms doen hun werk, stelt het lid vast. Het gebruik van Smartschool is maal veertig, Bingel staat soms zwaar onder druk. Moet de overheid daar iets voor doen? Is daar een tender op korte termijn mogelijk? Is daar al overleg over?

Dan is er de opvang in de paasvakantie en het gegeven van de contactbubbel. Koen Daniëls stelt vast dat een aantal gemeentebesturen alle leerlingen samenbrengen op één locatie. Vaak zijn dat kinderen van mensen met een zorgberoep en net hen willen we vrijwaren van besmetting. Kan de minister hier via Schooldirect bijsturen?

Bij de N-VA-fractie leeft een sterke bekommernis over de leerlingen die thuis geen Nederlands spreken. Zij leren nu geen Nederlands meer. Kan men hierop inzetten wanneer de scholen opnieuw opengaan? Of kan men via KlasCement iets doen om die leerlingen bij de les te houden?

Iedereen wil weten wat er na 19 april zal gebeuren. Preteaching? Zullen de scholen nog opengaan voor het einde van het schooljaar? De spreker begrijpt dat het te vroeg is om hierop een antwoord te geven, maar deze vraag leeft heel sterk.

Koen Daniëls wil weten of er in een latere fase nog gecompenseerd kan worden voor de huidige toestand. Er circuleren allerlei ideeën over de lestijden, vakanties, les op woensdagnamiddag enzovoort. Hij vraagt om zeker geen onrust in het onderwijsveld te creëren en roept ook zijn collega's op om niet allerlei ideeën te spuien. Heeft de minister er zicht op wanneer de Nationale Veiligheidsraad wat zal beslissen? Is er een timing? Is er overleg met de collega-ministers van de andere gemeenschappen om de Nationale Veiligheidsraad advies te geven zodat het onderwijs in ons land dezelfde cadans volgt?

1.2. Hannelore Goeman

Volgens *Hannelore Goeman* is er in deze moeilijke tijden in het onderwijs al schitterend werk geleverd. Ze wil iedereen daarvoor bedanken. Directies, leerkrachten en ouders willen graag duidelijkheid, maar ze beseft dat de minister die niet zomaar kan geven. Het is logisch dat hij daarover overlegt met experts.

Ook over preteaching na de paasvakantie zijn er vragen. Natuurlijk kan men kinderen niet blijven vragen om leerstof te herhalen en moeten ze met nieuwe leerstof kunnen beginnen. Ze roept op om daar voorzichtig mee om te springen. Voor heel wat leerlingen en leerkrachten gaat er een nieuwe digitale wereld open. Veel leerkrachten missen volgens haar het fysieke contact en vinden het moeilijker om leerstof over te dragen en kinderen te motiveren. Er zijn een aantal uitdagingen bij preteaching. Er moeten goede afspraken komen over wat van wie wordt verwacht. Er is de richtlijn van twee uur per dag voor de ouders. Via welke kanalen wordt er hierover met de ouders gecommuniceerd? Gebeurt dat alleen via de school? Zijn er daarnaast richtlijnen voor de school over hoe ze intern kunnen afstemmen wat er in die preteaching wordt aangeboden? Volgens het lid zijn leerkrachten soms zo enthousiast dat ze leerlingen overladen met taken. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Hannelore Goeman vindt het ook goed om nog eens in de verf te zetten dat het principe van preteaching natuurlijk impliceert dat de daar gegeven leerstof later sowieso herhaald moet worden. Het is immers niet voor alle kinderen even evident om leerstof op zichzelf te verwerken, niet alleen voor echt jonge kinderen, maar ook voor kinderen die thuis op niemand kunnen rekenen.

De tweede uitdaging is volgens de spreker iedereen bereiken met preteaching, zeker als men nieuwe leerstof gaat geven. Ze stelt vast dat er vandaag nog een echt probleem is. Er zijn bijvoorbeeld in Brussel veel verhalen van leerkrachten die getuigen dat ze sommige leerlingen al meer dan drie weken niet meer gehoord hebben. Ze vreest dat dat net die leerlingen zijn die thuis in een klein appartement zitten en soms misschien wat schoolmoe zijn. Het is dus een grote uitdaging om die mee te krijgen, zodat hun achterstand niet nodeloos groot wordt en ze niet afhaken. Anders ontstaat een extra kloof in ons onderwijs, en de kloof is sowieso al groot.

De spreker vraagt zich af of er wordt nagedacht over scenario's om echt outreachend te werken vanuit de scholen, om proactief contact op te nemen met die leerlingen. Brengen scholen dat in kaart, bellen leerkrachten leerlingen op, zijn er scenario's om zelf op huisbezoek te gaan? Als we nog een aantal weken in dit thuisblijfscenario zitten, zal dat absoluut nodig zijn. Wordt daarvoor samengewerkt met lokale besturen, met de CLB's, met de pedagogische begeleidingsdiensten, met de zorgleerkrachten? Dat zijn ook allemaal mensen die vandaag noodgedwongen thuiszitten, maar met respect voor de socialdistancingregels moet het toch ook mogelijk zijn om die letterlijk op pad te sturen om contact te leggen.

De spreker haalt aan dat iedereen bereiken in een preteachingstrategie ook over de laptops gaat. Ze heeft het altijd een heel goed initiatief gevonden om laptops in te zamelen, maar er is nog een serieuze weg te gaan naar achttienduizend exemplaren. Is er toch geen mogelijkheid om vanuit de Vlaamse overheid, los van het budget voor herprogrammeren, daar een schepje bovenop te doen? Dat zou voor haar een mooie geste zijn, met een blijvend resultaat.

Heel specifiek vraagt Hannelore Goeman ook naar de technische beroepen. Voor de tso- en bso-opleidingen is het extra uitdagend om vanop afstand les te geven.

Hannelore Goeman wil nog enkele zaken aanstippen. Ze ondersteunt dat de minister voor zijn relanceplan in overleg gaat met experts en op zoek gaat naar een

breed draagvlak. Het is inderdaad belangrijk om na te denken over de overgang naar het volgende schooljaar, vooral dan wat het inhalen van leerstof en het organiseren van examens betreft.

Ze juicht toe dat de besparingen op de pedagogische begeleidingsdiensten teruggeschroefd zullen worden. In de huidige omstandigheden is dat een zeer wijze beslissing. Desalniettemin moet worden opgemerkt dat scholen door de omstandigheden geld mislopen. Er kunnen geen evenementen plaatsvinden, er kunnen geen lokalen verhuurd worden enzovoort. Worden die misgelopen inkomsten enigszins gecompenseerd? Is de minister van plan om in dat opzicht ook de besparingen op het secundair onderwijs die voor 2020 gepland stonden, in het algemeen af te blazen of minstens te bevriezen? Zo neen, hoe staat het daar dan mee? De bedoeling was om over die besparingen te overleggen met de sociale partners, maar op dit moment hebben weinig mensen de tijd om daar nog voor de start van het volgende schooljaar over na te denken.

Wat het hoger onderwijs betreft, wil Hannelore Goeman ook nog twee korte vragen stellen. Hogescholen en universiteiten zijn op dit moment aan het denken over hoe ze de examens gaan organiseren, maar op dit moment gebeurt dat niet op een gestructureerde manier, wat tot verwarring leidt bij studenten. Zou de minister via de VLIR niet kunnen proberen om voor wat uniformiteit te zorgen?

Ze is ook heel bezorgd over de kotstudenten die hun inkomsten zijn verloren, waardoor ze hun kot niet meer kunnen betalen. Misschien kunnen de onderwijsinstellingen een deel voorschieten of een afbetalingsplan opstellen, met steun van de Vlaamse Regering?

1.3. Loes Vandromme

Loes Vandromme bedankt ook namens haar fractie de minister en spreekt haar waardering uit voor iedereen die de voorbije weken opvang realiseerde voor leerlingen en het leerrecht van leerlingen, studenten en cursisten gegarandeerd heeft. Er waren tal van goede voorbeelden, van kleuters tot leerkrachten die technische vakken via filmpjes probeerden aan te leren, maar toch bereikte men niet iedereen.

Het lid haalt een voorbeeld uit Nederland aan, waarbij men via een project, de Algemene Vereniging Schoolleiders, een vragenlijst opmaakte waarin men naging hoeveel leerlingen men bereikte via het systeem van preteaching. Daaruit bleek dat vijfduizend leerlingen in het secundair onderwijs en zeventuizend leerlingen in het basisonderwijs niet bereikt werden. De minister had het over een belronde die georganiseerd werd in het buitengewoon onderwijs. De spreker zou het een goed idee vinden om een gelijkaardig systeem van enquête te organiseren naar directeurs, om te weten hoeveel leerlingen effectief bereikt worden. In Nederland werd de leerplichtambtenaar ingezet om te helpen die leerlingen op te snorren en te begeleiden.

Loes Vandromme merkt op dat er veel gezegd is over het afstandsleren. Zou het in dat opzicht niet handig zijn om eens te rade te gaan bij het thuisonderwijs voor zieke kinderen? Daar zit veel knowhow over het bereiken van leerlingen in moeilijke situaties.

De boodschap naar ouders, leerlingen en leerkrachten moet een geruststellende boodschap zijn. Er bestaat heel wat onzekerheid en angst over de heropstart en de veiligheid. Het is zaak om daar duidelijkheid over te verschaffen.

Het lid had ook nog een vraag over evaluatie voor onderwijstrajecten die eindigen met een diploma of certificaat. Hoe wordt daarnaar gekeken? Zal er bij de

heropening van de scholen specifieke aandacht zijn voor die leerlingen die dit jaar een bepaald traject afronden?

Vervolgens vermeldt ze dat er bij CLBch@t een grote toename is van het aantal contactopnames. Aangezien de CLB's een verbinding vormen tussen Onderwijs en Welzijn, vormen zij een belangrijke schakel. Hoeveel middelen zijn er voorzien om CLBch@t te ondersteunen of uit te breiden? Hoe worden die middelen verdeeld?

Een laatste punt betreft betrokkenheid. De Vlor uitte recent haar bezorgdheid over de noodmaatregelen. Uit de uiteenzetting van de minister bleek dat de besparingen op de pedagogische begeleidingsdiensten teruggedroefd zullen worden en dat inspecteurs een andere rol toebedeeld zouden krijgen. Het zou goed zijn dat het parlement zicht krijgt op hoe dat precies zal gebeuren.

1.4. Roosmarijn Beckers

Roosmarijn Beckers begrijpt dat men moet wachten op de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad, maar de leerkrachten en de ouders willen heel graag duidelijkheid. Ze bedankt minister Ben Weyts omdat hij zegt dat het onderwijs geen proeftuin mag zijn. Dat geeft veel ouders en leerkrachten een gerust gevoel.

Ze vindt het goed dat de minister DigitalForYouth zal blijven ondersteunen maar de nood is daarmee niet gelenigd. Er zullen nu niet genoeg laptops zijn voor alle kinderen. Ze vraagt of de Vlaamse overheid toch geen inspanning kan doen om in meer laptops te voorzien.

Verschillende universiteiten hebben de huur van studentenkoten kwijtgescholden. Kan de minister een coördinerende rol opnemen? Zij zegt aan Hannelore Goeman dat er in de fruitstreek heel veel nood is aan seizoenarbeid en dat ze studenten naar daar kan doorverwijzen.

De studenten maken zich ook zorgen over hun bachelor- en masterproeven. Ze vraagt of de minister ook hier een coördinerende rol kan spelen. Er werd in elke hogeschool en universiteit iets anders beslist, maar het is volgens de spreker belangrijk dat er een zekere vorm van uniformiteit is.

De arts-specialist in opleiding zit in een precaire situatie en heeft geen sociaal statuut. Ze vraagt om hier iets aan te doen.

Scholen raden mensen die in de zorg werken soms af om hun kinderen naar de opvang te sturen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Roosmarijn Beckers vraagt de minister om erop toe te zien dat scholen opvang garanderen en faciliteren voor mensen in cruciale beroepen.

Men kan misschien beginnende leerkrachten die werkloos zijn, inschakelen in de zomerscholen, oppert het lid nog.

1.5. Sihame El Kaouakibi

Sihame El Kaouakibi dankt de minister voor de uiteenzetting. Ze merkt meteen al een evolutie waarbij alles concreter wordt. Dat de zomerschool kan verbreed en verdiept worden, vindt ze prima. Ze vraagt in hoeverre de minister in contact staat met de organisaties die expertise hebben in dergelijke scholen. Er zijn organisaties die het absoluut gewend zijn om mensen voor te bereiden, te begeleiden en te leiden tijdens de vakanties. Net omdat het op vrijwillige basis is, zou dat een zeer sterke zaak zijn om die organisaties daarin te betrekken.

Er komen heel wat instanties tot bij de minister en de parlementsleden, onder meer via brieven van welzijns-, jongeren- en vluchtelingenorganisaties, die een enorme angst hebben. Ze begrijpen dat de minister de handen vol heeft en nu voornamelijk in overleg is met experts, pedagogen, sociologen en de koepels. Wanneer plant de minister een overleg met al die organisaties in het veld, of is dat al gebeurd? Hoe kunnen zij hun steentje bijdragen? De vraag naar laptops is groot en dat is maar het tipje van de ijsberg. Jongeren in kwetsbare en precaire situaties bereiken, kunnen scholen helaas niet alleen. Hoe kunnen de organisaties hun steentje bijdragen en eventueel lokaal gecoördineerd hun ding doen om te zorgen dat die jongeren bereikt worden?

Voor velen is het een vraagteken hoe de preteaching zal lopen. Ziet de minister een mogelijkheid om iets te doen rond preteaching samen met de VRT, bijvoorbeeld tips en tricks voor de ouders? Kan de VRT iets doen en ouders toelichting geven over die nieuwe methodiek en wat zij zouden kunnen doen? Het kan ook voor de welzijnswerkers een voorbeeld zijn van hoe zij kunnen ondersteunen.

Wat betreft het flankerend beleid, alles rond huiswerkbegeleiding en coaching, vindt Sihame El Kaouakibi het voornamelijk de verantwoordelijkheid van de lokale besturen om daadwerkelijk acties te ondernemen in samenwerking met de scholen. Zijn daar middelen voor voorzien?

Een laatste punt is de opvang van kwetsbaren. De schoolopvang wordt vanaf het begin van de crisis gegarandeerd maar er zijn nog heel veel organisaties die niet weten dat dat bestaat. Kwetsbaarheid is heel breed te definiëren. In sommige wijken gaat het over 40 procent van de leerlingen. Het is belangrijk dat mensen weten dat er schoolopvang is. Er is nog onwetendheid over en er is misschien wel een democratisering van informatie noodzakelijk op dat punt.

1.6. Elisabeth Meuleman

Elisabeth Meuleman wil het eerst hebben over de kwetsbare kinderen. Er is een grote groep kinderen waar we ons zorgen over moeten maken, die sowieso in vakanties stappen achteruitzetten op het vlak van taal en leren, omdat ze niet die rijke omgeving hebben die kansrijke kinderen wel hebben en onvoldoende gestimuleerd worden. In de huidige periode waar er niet echt les wordt gegeven, kan dat hard aankomen. Ze voelt die bezorgdheid ook bij heel wat collega's. Voor die groep moet meer gebeuren, zeker vanaf het einde van de paasvakantie, dan het continueren van de opvang. Ze waren welkom in de opvang, maar in veel steden en gemeenten worden niet zoveel kinderen bereikt. Ze komen niet en worden ook niet actief opgespoord. In sommige steden zoals Gent gebeurt dat wel met brugfiguren. In samenwerking met steden en gemeenten en OCMW's kunnen brugfiguren worden ingeschakeld om de kinderen te bereiken, naar school te krijgen en er meer mee te doen dan op te vangen, door bijvoorbeeld onderwijsbegeleiding te geven. Dat moet een volgende stap zijn in het beleid zodat de bestaande onderwijskloof niet nog groter wordt.

Elisabeth Meuleman vindt het belangrijk dat ze ook het nodige materiaal hebben om thuis te kunnen werken. Het pc-project van de minister is mooi, maar berust op liefdadigheid. Het beleid moet nog een extra inspanning doen om alle kinderen van de broodnodige pc's te voorzien, ook in het lager onderwijs. Het is een investering die ook op de langere termijn zal lonen, want er zullen nog periodes komen met maatregelen en schoolsluitingen, maar evengoed met kinderen met gezondheidsproblemen die een bepaalde periode niet naar school kunnen komen.

Voor die kinderen moet ook worden ingezet op leesbevordering. Lezen is het allerbelangrijkste om taalachterstand weg te werken. Minister Dalle kan misschien ook op het vlak van media, jeugd en jeugdorganisaties nagaan wat er kan gebeuren

om lezen, leesbevordering en leesplezier nog interessanter te maken in deze periode.

Een ander aandachtspunt is dat heel wat ouders nog steeds niet goed begrijpen wat er precies aan de hand is en wat ze moeten verwachten van preteaching. Het is voor sterke ouders al moeilijk om te weten wat de overheid verwacht en hoe ze hun kind kunnen begeleiden, maar voor ouders die het Nederlands minder machtig zijn, is het veel moeilijker. Soms verstaan ze al niet dat de lessen zijn opgeschort, maar sommige scholen doen inspanningen om dat goed te vertalen naar die groepen. Voor de overheid ligt daar ook een uitdaging, zodat iedereen mee is met de communicatie.

De spreker vraagt zich nog af hoe het zit met kinderen in het inclusief onderwijs, die recht hadden op zorgmaatregelen in fase 1 en extra werden ondersteund op school volgens de basiszorg, of met de kinderen die een gemotiveerd verslag hadden en gebruik konden maken van de verhoogde zorg in fase 2. Hoe zit het met de continuïteit van de ondersteuning van kinderen met een handicap die nu thuis inspanningen moeten doen en voor wier ouders het nog veel minder evident is?

Ook over het einde van het schooljaar zijn er heel veel vragen. Daar zit iedereen nu wel mee, zowel jongeren, studenten als leerkrachten. Hoe zullen de eindexamens verlopen? Ook daarvoor moeten er proactief scenario's worden uitgetekend. Dat kan de minister nu niet weten want dat is afhankelijk van de beslissing van de Nationale Veiligheidsraad, maar er is een communicatie geweest van de Franstalige minister van Onderwijs Caroline Désir, die wel al een aantal scenario's heeft uitgeschreven en richtlijnen heeft gegeven, zoals minister Ben Weyts heeft gedaan met preteaching. Daarom moet er een kader komen voor alle leerjaren, zeker de leerjaren die op een schakelmoment komen, het zesde leerjaar en het zesde middelbaar.

Voor andere leerjaren moet er misschien toch gekeken worden of de eindtermen wat langer over de tijd gespreid kunnen worden. Misschien kan er iets meer tijd gegeven worden, eventueel tot december volgend jaar, om dezelfde eindtermen en -doelen te behalen. Is dat een denkspoor dat op tafel ligt?

Op de radio was te horen dat de minister een drie uur durend overleg had met alle sociale partners en de onderwijsverstrekkers, waarin naar elkaar toe gegroeid werd. Wat werd daar besproken? Wat werd daar beslist?

De minister zei de besparingen op de pedagogische begeleiding te willen terugschroeven. Het geld daarvoor zou elders gehaald moeten worden. Werd al een beslissing genomen over waar dat geld dan vandaan zal moeten komen?

Het secundair onderwijs zou tegen september nog 20 miljoen euro moeten besparen. Dat lijkt Elisabeth Meuleman een onmogelijke opdracht. Heeft de minister daarover al een beslissing genomen? Kan die besparing, alvast voor dit jaar, losgelaten worden?

De minister sprak over de exit en over het versoepelen van de maatregelen in de toekomst. Dat is allemaal nog koffiedik kijken. De minister zag het niet zitten om groepen deeltijds, afwisselend, naar school te laten gaan. Voor Elisabeth Meuleman lijkt het omgekeerde, namelijk iedereen op hetzelfde moment naar school te laten gaan, op korte termijn bijzonder moeilijk. Ze weet dat dat zaken zijn voor de Veiligheidsraad, maar al die kinderen moeten opnieuw naar school en velen met het openbaar vervoer omdat ouders hen niet aan school kunnen afzetten. Dat leidt dan tot overvolle bussen en treinen. Ze wil een scenario waarin niet iedereen op hetzelfde moment opnieuw naar school moet gaan niet bij voorbaat uitsluiten.

De ideeën over de zomerscholen en het inschakelen van leerkrachten in spe die geen stage hebben kunnen lopen, vindt Elisabeth Meuleman zeer goed. Dat was ook een van de voorstellen die ze zelf naar voren geschoven heeft.

Wat het hoger onderwijs betreft, denkt Elisabeth Meuleman dat uniforme richtlijnen nodig zijn. Heel wat studenten krijgen stress door die onzekerheid over examens, over wanneer ze hun thesis moeten indienen, over bibliotheekmateriaal dat niet beschikbaar is. Kunnen daarover geen richtlijnen worden afgesproken? Kan er geen kader opgesteld worden voor het eventuele uitstel voor thesissen en examens? Rekening houdend met de mentale gezondheid en stress bij studenten, kan er misschien extra ondersteuning geboden worden voor studenten die het moeilijk hebben?

Elisabeth Meuleman wil de minister bedanken voor het uitgebreide antwoord en de inspanningen die hij en het veld al leverden.

1.7. Kathleen Krekels

Kathleen Krekels wil de minister bedanken voor de heel duidelijke antwoorden. Ze wil nog ingaan op de dagbesteding van vier uur en de ouderbegeleiding van twee uur. Ze vindt het heel goed dat de minister aangegeven heeft dat het gaat om richtlijnen. Uiteraard heeft een kind uit de lagere school een andere tijdsbesteding dan een kind uit het secundair onderwijs. Ze vraagt aan de minister om in zijn communicatie heel duidelijk aan te geven dat het richtlijnen zijn en dat er een beroep gedaan moet worden op het gezond verstand.

De minister sprak over het postcoronatijdperk. In een bericht van het dko was te lezen dat er eventueel in verschillende fases opgestart zou worden.

1.8. Steve Vandenberghe

Steve Vandenberghe maakt zich ook zorgen over leerkrachten met kinderen. Het is niet evident om digitaal lesmateriaal te ontwikkelen en tegelijkertijd fulltime voor de kinderen te zorgen. De druk op het schoolpersoneel is volgens hem bijzonder hoog, vooral als ze zelf kinderen hebben. In de scholen verwacht men dat de minister initiatieven zal nemen, zeker na de paasvakantie, om die druk te verlichten.

Volgens het lid zijn de scholen ook effectief bang voor een financiële kater. Het contractueel personeel dat voor de opvang zorgt, moet betaald worden. De vakantie-kampen en schoolfeesten zorgen normaal voor extra financiële middelen. Die vallen weg en daardoor hebben de scholen veel minder inkomsten. Hij treedt zijn collega's bij in hun opmerkingen over de geplande besparingsmaatregelen in het secundair onderwijs. De vrees bij de scholen is bijzonder groot. Wat mogen ze verwachten? Welk signaal kan minister Ben Weyts hen geven? Steve Vandenberghe heeft er begrip voor dat de Vlaamse Regering niet alleen zorgen heeft over het onderwijs, maar ook over de zorgsector. Een euro kan maar één keer worden uitgegeven. Hij zegt dat hij met zijn lokaal bestuur 500.000 euro zal uittrekken voor de relance en wil met een deel daarvan het onderwijs steunen. Misschien kan de minister bij de relance ook de lokale besturen betrekken?

Overleg vindt Steve Vandenberghe belangrijk. Beslissingen moeten ondersteund worden door de mensen op het veld, maar hij merkt toch op dat de directeurs en leerkrachten na de paasvakantie heel concrete ondersteuningsmiddelen verwachten. Naast overleg is er vooral vraag naar concrete middelen. Op dat vlak kan er volgens hem nog een tandje worden bijgestoken.

Volgens de spreker kunnen heel wat leerlingen in het volwassenenonderwijs via digitale weg wel les blijven volgen, maar velen hebben geen computer of

beschikken niet over digitale vaardigheden. Ze hebben maar een beperkt aantal kansen om te slagen voor hun module. Als die beurten op zijn, moeten ze opnieuw het volledige inschrijvingsgeld betalen en dat is vaak moeilijk. Zo ontstaat een vicieuze cirkel. Is er al overleg gepleegd met de centra voor volwassenenonderwijs over hun noden tijdens deze crisis? Zal de minister het inschrijvingsgeld voor de cursisten opschorten?

1.9. Jo Brouns

Jo Brouns benadrukt dat het ook voor zijn fractie belangrijk is dat er duidelijkheid komt rond de heropening van de scholen. Hij volgt de minister dat dit over een pakket aan maatregelen gaat.

Hij zoomt in op een bezorgdheid die in de grensregio tussen Vlaanderen en Nederland leeft. Men heeft lange tijd vastgesteld dat Nederland toch anders omging met de problematiek. Wanneer de minister spreekt over voldoende bescherming inbouwen bij de herstart van de scholen en over de beschermingsmaatregelen afgesproken binnen de Vlaamse Regering, vindt de spreker dat men ook aandacht moet hebben voor de scholen in de grensregio omdat de angst voor eventuele nieuwe besmettingen daar veel groter is met de komst van vele duizenden leerlingen waar de problematiek vrij groot is. Als men over heel Vlaanderen kijkt, ziet men dat de provincie Limburg helaas het zwaarst getroffen is, met als gevolg dat de angst daar nog vrij groot is op nieuwe besmettingen bij een eventuele herstart van de scholen. Deze bezorgdheid wil hij aan de minister meegeven bij de verdeling van het beschermingsmateriaal.

Hij benadrukt ook dat in de context van preteaching, dat uiteraard heel goed is, bijzondere aandacht moet gaan naar het praktijkgericht onderwijs, naar die leerlingen waarbij afstandsonderwijs niet zo evident is.

Jo Brouns vraagt nog specifiek over de verdeling van de laptops of de minister nog zicht heeft op andere initiatieven. Er worden vandaag in heel het land natuurlijk heel wat goede initiatieven genomen, van mondkmaskers tot laptops. Iedereen die kan en wil helpen, draagt zijn steentje bij. Hij heeft weet van private initiatieven bij steden en gemeenten. Heeft de minister daar zicht op en houdt hij daar rekening mee bij de verdeling van de laptops, zodat ze bij de juiste scholen en mensen terechtkomen?

Tot slot wil de spreker nog een tip meegeven aan de minister. In zijn gemeente is een zeer creatieve leerkracht aan de slag gegaan, die een heel mooie illustratie gemaakt heeft, het corona-aapje, dat intussen wereldberoemd geworden is. Misschien kan de minister dat meegeven aan alle lagere scholen. Het legt in een aantal tekeningen aan kinderen uit wat corona betekent.

1.10. Jan Laeremans

Jan Laeremans bedankt de minister, maar heeft ook nog een aantal vragen in verband met de heropstart en het gezondheidsaspect daarvan. De minister heeft gezegd dat hij een week op voorhand verwittigd wil zijn dat de scholen opnieuw openen. De spreker vindt dat veel te kort. In Oostenrijk, waar men nu al duidelijke afspraken gemaakt heeft, zegt men dit een maand op voorhand. De eerste leerlingen die gaan herstarten, zijn die die hun eindexamen moeten doen, en die beginnen begin mei. De anderen beginnen half mei. Hij vindt dat men daar dus wel duidelijk op voorhand iets zegt. Als men ervan uitgaat dat men het minstens één week op voorhand wil weten, riskeert men dat het de maandag nadien zal zijn als het vrijdag gecommuniceerd is. Hij zou toch aandringen op zeker twee weken om scholen en leerkrachten meer tijd te geven.

De spreker had ook een aantal vragen over de gezondheid gesteld. Als de minister zegt dat hij van de scholen geen laboratorium wil maken, vindt hij dat een zeer terechte bekommernis. Maar dan moeten bij wijze van steekproef toch op zijn minst een aantal scholen volledig getest worden. In Limburg, waar de problemen groter zijn, zou dat toch mogelijk moeten zijn. Zonder die uitgebreide tests, weet niemand wat de uitgangssituatie is bij een eventuele heropstart. Het zal niet gemakkelijk zijn, maar een minimum aan bescherming is nodig, niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de leerkrachten.

Jan Laeremans is het er niet mee eens dat er peuters zouden zijn die na de paasvakantie, of wanneer de scholen terug openen, in de kleuterklas zouden instromen. De allerjongsten hebben een specifieke aanpak nodig die moeilijk te rijmen valt met een veilige afstand bewaren. Zou het niet beter zijn om die kleuters pas na de zomer te laten instappen? Dat heeft uiteraard een keerzijde, maar de volksgezondheid primeert.

1.11. Kim De Witte

Kim De Witte wil, net zoals zijn collega's voor hem, zijn respect betuigen voor het werk dat iedereen binnen het onderwijsveld doet. Hij feliciteert de minister ook met zijn initiatief rond de laptops. De PVDA-fractie ondersteunt dat initiatief volledig.

In tijden van crisis wordt duidelijk waar ongelijkheid zich verschuilt. Als onderwijs, dat net bedoeld is om ongelijkheid weg te werken, stilvalt, dan groeit de ongelijkheid en dat baart de PVDA zorgen. Kim De Witte heeft daarom vier vragen rond de huidige onderwijssituatie. Ten eerste zijn er berichten dat een aantal leerlingen nu niet bereikt wordt door de zogenaamde digitale kloof. Het bezit van een laptop is daarbij niet het enige probleem; in sommige gezinnen zijn beide ouders nog aan het werk, waardoor er geen begeleiding is. In andere gezinnen is er dan weer weinig plaats om lange tijd te werken, omdat er gewoon te veel gezinsleden thuis zijn. De eerste vraag van Kim De Witte is dan ook of de minister zicht heeft op het aantal leerlingen dat niet bereikt wordt. In Gent zijn er de brugfiguren. Denkt de minister ook in die richting?

De PVDA-fractie is ook geen tegenstander van preteaching. Vooral voor leerlingen die het moeilijk hebben, is dat nuttig. Het probleem blijft wel dat de achterstand bij een bepaalde groep gaat groeien, dat de kloof groter wordt. Preteaching is geen mirakeloplossing en ook de zomerscholen waarvan sprake is, zijn dat niet. Na de crisis zullen er extra krachten nodig zijn om die leerlingen die een grotere achterstand hebben opgebouwd, bij te werken. Het bevriezen van de besparingen zal daarvoor niet voldoende zijn, integendeel, er zijn extra middelen nodig.

De minister zei dat leren belangrijker is dan evalueren, maar hoe ziet hij die eind-evaluatie? In de plenaire vergadering heeft de minister gezegd dat men niemand zal tegenhouden die het niet verdient. 'Die het niet verdient', is nogal vaag en gevaarlijk. Is de minister nog voor bindende examens? De Franse Gemeenschap gaat de centrale examens annuleren. Kim De Witte vindt bindende examens misschien geen goed idee.

De Vlaamse Vereniging van Studenten pleit voor een noodfonds voor studenten die hun kot niet meer kunnen betalen en om de werkstudenten, die zonder inkomsten vallen, te ondersteunen.

Hij vraagt of de thesissen later kunnen worden ingediend. Wat zijn de concrete plannen om te vermijden dat studenten die niet zouden slagen een heel jaar zouden verliezen door de huidige crisis?

1.12. Jean-Jacques De Gucht

Jean-Jacques De Gucht dankt de minister voor zijn uitgebreide toelichting. Hij wil enige duidelijkheid over de flexibiliteit in het behalen van de eindtermen. Zullen de scholen in delen opengaan? Wat met de grote schoolverplaatsingen? Is het niet belangrijk om met de onderwijsverstrekkers een open dialoog te voeren over de mogelijkheden in de vakantieperiode?

Iedereen doet zijn best om zijn kinderen op een zo goed mogelijke manier te begeleiden, maar de realiteit is dat een deel van de maatschappij dat niet kan. Er is ook niet overal evenveel toegang tot de digitale mogelijkheden. Hoe zal die kloof gedicht worden en kan die gedicht worden? Laptops voorzien is fantastisch, maar hoe gaan de leerkrachten hiermee om en hoe gaan de leerlingen daarmee om?

Het beroepsonderwijs, het deeltijds onderwijs, de CVO's hebben één ding gemeen: de praktijklessen zijn heel belangrijk. Is er een mogelijkheid om bepaalde praktijklessen toch op te starten?

Volgens Jean-Jacques De Gucht is men heel kostbare tijd aan het verliezen, zeker wat betreft laatstejaars en leerlingen in overgangsjaren. Op welke manier gaat men om met infomomenten in de overgangsjaren? Normaal gezien gaan de scholen nu naar de universiteiten en hogescholen om te kijken waar de leerlingen het jaar nadien naartoe zouden gaan. Nu zijn die infomomenten moeilijk te organiseren. Hoe wordt daarop ingespeeld? Op welke manier kan men ervoor zorgen dat de juiste informatie naar de desbetreffende leerlingen komt?

De minister heeft aangehaald op welke manier hij het heropstarten wil organiseren. Wie zit er in die expertengroep? Dat zijn sowieso de onderwijsverstrekkers, maar wie zit daar nog in? Het is immers niet zo eenvoudig om morgen alle leerlingen weer naar school te laten gaan, hen het openbaar vervoer te laten nemen en hen allemaal in een overvolle bus te laten zitten. Het lid vreest dat het bijzonder moeilijk zal worden om binnen het schooljaar rond te krijgen wat normaal gezien zou moeten wat betreft de eindtermen die zijn opgelegd aan de scholen. Als men dat wel rond krijgt in die periode, dan kan men zich vragen beginnen stellen bij het feit waar er dan dingen foutlopen, want we verliezen heel cruciale weken op dit moment. Daar moet men ernstig over nadenken.

1.13. Katrien Schryvers

Katrien Schryvers dank de minister voor de uiteenzetting. Het lid zoomt in op het bereiken van kwetsbare kinderen. De school is voor vele kinderen een soort veilige haven. Iedereen vindt het belangrijk dat die kwetsbare kinderen bereikt worden in het kader van het afstandsonderwijs. Maar er is meer nodig. Daarbij doelt ze op de opvang. Het is goed dat van in den beginne duidelijk is gesteld dat kwetsbare kinderen toegang hebben tot de opvang op de school gedurende de drie weken voor de paasvakantie. Nu, in de paasvakantie, zijn zij ook een doelgroep. Katrien Schryvers heeft soms de indruk dat die doelgroep een vrij theoretische doelgroep dreigt te zijn omdat er in veel opvangsituaties heel sterk de nadruk wordt gelegd op opvang van kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen. Dat is natuurlijk zeer belangrijk, maar de kwetsbare kinderen bereiken via de opvang is ook belangrijk omdat op die manier de band behouden blijft en een signaalfunctie kan worden opgenomen.

De risico's voor intrafamiliaal geweld en dergelijke zijn momenteel veel groter en vaak pikken scholen en CLB's daar signalen van op doorheen het schooljaar. Die signalen dreigen nu niet te worden opgepikt. Vandaar het voorstel om een soort front te maken om kinderen uit moeilijke thuissituaties te bereiken, samen met de scholen, de CLB's en de sociale diensten van de OCMW's, om in eerste instantie te

detecteren en nadien hen proactief te contacteren om hen naar die opvang te krijgen. Dat geldt zowel voor opvang binnen de school wanneer na de paasvakantie de opvang nog zou worden verlengd, maar ook nu in de paasvakantie. Katrien Schryvers vraagt zich af in hoeverre dat overal gebeurt. De minister begon zijn uiteenzetting met het thema opvang en had het over steekproeven bij honderden scholen, maar ze heeft het resultaat van die steekproeven gemist. Volgens de minister waren de resultaten goed en in specifieke probleemsituaties wordt gezocht naar een oplossing, maar ging dat dan over het buitengewoon onderwijs?

De spreker roept op om de kinderen die niet op school zitten of niet zelf naar de opvang komen, niet los te laten en extra alert te zijn voor kinderen in moeilijke thuissituaties. Kinderen die thuis worden geconfronteerd met verslavingsproblemen of intrafamiliaal geweld zitten nu helemaal geïsoleerd. Dat wordt duidelijk uit het aantal oproepen naar 1712.

Huiswerkbegeleiding is nog niet aan bod gekomen, maar voor heel veel kwetsbare kinderen zijn er in heel wat scholen initiatieven, ook met vrijwilligers, om huiswerkbegeleiding te doen. Nu wordt ingezet op het bereiken van die kinderen vanuit de school in het kader van het lesgebeuren, maar ook als dat lukt, dreigt de begeleiding bij het schoolwerk weg te vallen. Op welke manier kan dat worden opgenomen?

De CD&V-fractie is ook bezorgd over het deeltijds kunstonderwijs, want dat dreigt wat ondergesneeuwd te geraken in de veelheid van andere noden, die natuurlijk heel groot zijn. Er zijn wel al veel maatregelen genomen, en daarom spreekt Katrien Schryvers haar appreciatie uit voor iedereen die daaraan heeft bijgedragen.

Het deeltijds kunstonderwijs heeft een heel eigen specificiteit en verwacht misschien wel een eigen strategie voor begeleiding. Zal de heropening van de filialen en academies gelijklopen met de rest van het onderwijs? Worden daarbij ook scenario's uitgewerkt die rekening houden met een aantal specifieke aspecten zoals het feit dat dezelfde instrumenten vaak door verschillende leerlingen worden bespeeld? Hoe zit het met de evaluatiemomenten die op het einde van het schooljaar worden gehouden?

1.14. Brecht Warnez

Brecht Warnez houdt een pleidooi voor de kotstudenten, in het bijzonder voor studenten die in een precare situatie zitten, bijvoorbeeld door het verlies van een studentenjob door de coronacrisis, en daardoor de huur niet kunnen betalen. Heel wat instellingen hebben al maatregelen genomen zoals het laten vallen van een maand huur, het halveren van de huurprijs of de mogelijkheid om het contract onmiddellijk stop te zetten. Is deze kwestie al aan bod gekomen in de gesprekken tussen de minister en de VLHORA en de VLIR? Is daaruit gebleken dat meerdere instellingen een generieke maatregel zullen nemen? Ziet de minister andere mogelijkheden om tussen te komen in de huurprijs via het noodfonds zoals gevraagd door de VVS?

Veel studenten hebben op dit moment minder mogelijkheden om de juiste studiekeuze te maken. Er zijn geen infodagen, de beurzen zijn afgelast of uitgesteld. Soms zijn er individuele hogeronderwijsstudenten die een oproep doen via sociale media waarbij ze aangeven dat ze kunnen worden gecontacteerd door studenten uit het secundair onderwijs. Op die manier kunnen ervaringen worden uitgewisseld, maar dat zijn natuurlijk ad-hocinitiatieven. Heeft de minister overleg met de hogescholen en universiteiten om na te gaan of de informatie over het aanbod bij de studenten terechtkomt zodat de juiste studiekeuzes gemaakt kunnen worden?

Brecht Warnez wil ook nog ingaan op de tijdelijke werkloosheid bij contractueel onderwijspersoneel. De sluiting van de scholen heeft niet alleen een impact op de

tewerkstelling van leerkrachten, maar ook op contractuele werkrachten als het poetspersoneel en personeel voor middagtoezicht. Volgens twee cao's in het katholiek onderwijs kon dat personeel tot 4 april op 'tijdelijke werkloosheid om economische redenen' worden geplaatst. Het grootste deel van dat personeel wordt betaald met werkingsmiddelen van de scholen zelf. Deze middelen blijven gelijk gedurende deze crisis. Daarnaast kunnen er wel middelen uit middagtoezicht wegvallen. Het is ook moeilijk, of zelfs onmogelijk, voor scholen om schoolfeesten te organiseren. Ook dat zijn inkomsten die wegvallen. Wil de minister, samen met de getroffen partners, op zoek gaan naar financiële oplossingen? Zelf denkt Brecht Warnez daarbij aan de flexibele inzet van bijkomende middelen uit het tewerkstellingsfonds in 2021.

2. Antwoorden van minister Ben Weyts

De minister gaat eerst in op de vraag van Koen Daniëls over de digitale platformen, en wil daarbij wat cijfers meegeven. Er is een ongelooflijke toename van de capaciteit. Smartschool was al ruim verspreid – in 97 procent van de scholen – voor de coronacrisis. Dat is nu nog toegenomen. Op een halve dag bedraagt het aantal ingediende huistaken ongeveer 200.000 bestanden. Het aantal online verbeteringen van huistaken door leerkrachten is verdertienvoudigd. Er werden al 120.000 onlinelessen gegeven aan meer dan 1 miljoen deelnemers. Dat zijn toch wel cijfers die tot de verbeelding spreken. KlasCement telt 376.000 bezoeken op zijn themapagina's. KlasCement probeert ook alles zoveel mogelijk te bundelen. Ze hebben een aanbod van zestigduizend leermiddelen online staan.

Er werden vragen gesteld over de extra capaciteit. De minister heeft een initiatief moeten nemen ten aanzien van Dell, een van de leveranciers van SmartSchool, in verband met extra servers. Die twee partijen hadden een contractuele relatie, maar minister Ben Weyts heeft een brief geschreven aan Dell om te vragen tegemoet te komen aan die cruciale vraag voor het onderwijs. Over Bingel kreeg hij geen concrete vraag, maar als er zich daar problemen zouden voordoen, is het kabinet altijd bereid om te mediëren. De minister kan geen detailoverzicht geven, maar er moet wel dikwijls tussengekomen worden om ervoor te zorgen dat praktische zaken opgelost worden.

De minister vraagt om hem te laten weten in welke gemeenten de silo's zouden worden doorbroken. De richtlijnen daarover zijn in elk geval zeer duidelijk. Wanneer kinderen uit verschillende scholen op één campus worden samengebracht, moeten ze gescheiden worden behandeld.

Volgens de minister is raken aan de vakantiemaanden juli en augustus het ultieme scenario. Zo'n beslissing kan overigens niet enkel door de minister van Onderwijs worden genomen, gelet op de grote maatschappelijke gevolgen. Het lijkt ook weinig motiverend voor de leerkrachten, die we nu zo nodig hebben om hen, al dan niet op vrijwillige basis, in te zetten.

Hoe probeert men nu de stem van het onderwijsveld te laten horen op het federale niveau? Enerzijds is er de betrokkenheid bij CELEVAL, de federale evaluatiecel. In die groep wordt rechtstreeks met de experts, de virologen, gesproken. Daar is ook een afgevaardigde van Onderwijs aanwezig, Ann Verhaegen. Ook de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest zijn daar aanwezig. Vreemd genoeg, want dat is bevoegdheidsmatig een verkeerde vertegenwoordiging, weet minister Weyts, die hieraan toevoegt dat hij niet zo zwaar tilt aan bevoegdheidsdiscussies. CELEVAL levert de input voor de federale adviesraad. Het is belangrijk daar een stem te hebben. De minister pleegt overleg met Ann Verhaegen.

Anderzijds is er het COFECO, het federaal coördinatiecomité van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering (CGCCR), een permanente adviesraad die zich buigt over heel concrete vragen, zoals of er ijsjes mogen worden verkocht met een

ijskar. Daar heeft Vlaanderen een vertegenwoordiger van het kabinet van de minister-president.

Met betrekking tot wat van de ouders wordt verwacht in verband met preteaching werd een modelbrief verstuurd, die de scholen dan naar de ouders kunnen sturen. Daarin wordt aangegeven dat preteaching gaat over leerstof die achteraf wordt herhaald. Nu wordt bekeken of er ten behoeve van de ouders nog nood is aan een extra communicatiecampagne.

In de richtlijnen werd ook opgenomen dat aan de scholen wordt gevraagd om in het kader van preteaching altijd een coördinator aan te duiden. Dat moet iemand zijn die het helikopterzicht behoudt, iemand die weet wie welke lesinhoud, al dan niet nieuw, geeft op welk moment. Daardoor moet het doenbaar blijven voor de leerkrachten, de ouders en de leerlingen.

Er zijn verschillende vragen over de laptops. De minister wil het project verderzetten en uitbreiden. Hij heeft daarover een concreet voorstel op tafel liggen voor de ministerraad. Het is belangrijk dat men een appel heeft kunnen doen op de bedrijven en dat er daardoor een heel nieuw netwerk is ontstaan. Bedrijven zijn zelfs soms vragende partij om hun laptops een nieuw leven te geven. Vaak zijn die laptops boekhoudkundig afgeschreven. Er zijn wel middelen nodig om ze leeg te maken, opnieuw met software te vullen en te verspreiden. Dat komt op iets minder dan 100 euro per laptop. De minister wil hiervoor nog een grote inspanning doen, ook omdat dit zo'n groot succes is.

Minister Ben Weyts vraagt zich ook af hoe men maximaal de bestaande mazen in het net kan dichtten. Ondanks de laptopoperatie zijn er nog altijd leerlingen die niet bediend worden. Kan men dat via een postbedeling regelen, dan krijgt men een sluitend verhaal. Hij heeft hiervoor met bpost aan tafel gezeten. Kan men geen werkbundels voor leerlingen via de post laten verdelen en ophalen? Die bundels gaan dan van de school naar de leerlingen en van de leerlingen naar de school. De minister vond dat overleg met bpost echter niet bepaald hoopvol. Er waren verschillende praktische problemen. Een apart tarief was niet mogelijk, want dat zou discriminerend zijn. Het was volgens bpost ook onhaalbaar om in alle scholen post op te halen. Men wilde van minimaal vijfhonderd bundels verzekerd zijn voor men die zou ophalen en de school moest die naar een van de twintig MassPostpunten in Vlaanderen brengen. Dan kan men volgens de minister die bundels ook rechtstreeks vanuit de scholen aan de leerlingen leveren. Ook het terugsturen, bleek omslachtig. De minister vond dat wel heel wat rompslomp. Toch is hij met zijn mensen dag en nacht creatief bezig om iedereen mee te krijgen. Kan men via andere kanalen misschien nog voorzien in de distributie van lesmateriaal om die laatste mazen in het net te dichtten en alle kinderen te bereiken?

Daarna gaat hij in op het financiële verlies dat de scholen lijden. Er wordt in de schoot van de Vlaamse Regering een noodfonds opgericht waarmee diverse noden kunnen worden gelenigd, maar men kan niet alle kosten die de coronacrisis veroorzaakt, compenseren. Hij heeft in de doelstellingen van het noodfonds wel de compensatie voor de schoolreizen laten opnemen. Dat zal ook niet volledig zijn, maar het concept zit er alleszins in. Hij denkt dat het voor de scholen heel bitter is om het moment van die reis te verliezen, maar ook als ouders daar dan nog voor zouden moeten opdraaien. Men moet daar toch voor minstens een deel kunnen voorzien in een compensatie.

De minister wijst op het moeilijke karakter van de job momenteel voor de leden van de Vlaamse Regering: ze moeten hun continu beleid voeren en de coronacrisis komt daar gewoon bovenop. Als het gaat over Onderwijs moet ook het volgend schooljaar voorbereid worden, moet gezorgd worden voor een inschrijvingsdecreet en voor de afschaffing van het M-decreet. Dat zijn allemaal zaken die lopen. Zo

zijn er ook het programmadecreet en de begroting: de inspanningen die gedaan moeten worden, los van corona, blijven natuurlijk allemaal lopen.

De minister haalt aan dat de contacten met VLIR en VLHORA lopen, hij ziet die op regelmatige basis. Het is niet altijd even gemakkelijk alle neuzen in dezelfde richting te krijgen. Hij heeft er ook problematieken ter sprake gebracht zoals de sociale slachtoffers die vallen onder de studenten door corona en eveneens de studenten-kotenproblematiek.

Wat het eerste betreft, krijgen de universiteiten heel specifiek budgetten voor hun sociale voorzieningen en voor studentenvoorzieningen, die ze naar eigen inzicht en vermogen kunnen inzetten. Om de grootste nood te lenigen, hebben ze daar wel een mogelijkheid. Wat de studentenkotenproblematiek betreft: dat zijn huurcontracten tussen private partners. De belangrijkste verhuurders van studentenkoten zijn de instellingen voor hoger onderwijs zelf, zowel de hogescholen als de universiteiten. Daar heeft de minister binnen de VLIR niet iedereen op één lijn gekregen, want zeker binnen de universiteiten houdt men nogal sterk aan de eigen identiteit en autonomie. De minister heeft voorgesteld dat het minimum minimorum dat gedaan zou moeten worden het voorzien in een compensatie is voor minimaal de sokkel die huurders betalen voor het basisaanbod aan internet en verbruikskosten die niet in rekening gebracht worden, maar wel vervat zitten in de huur. De financiële tegenwaarde van minstens dat basispakket zou gecompenseerd moeten worden door de verhuurder. De VLHORA heeft zelf ook die lijn aangenomen: alle hogescholen zouden dat doen en hebben vandaag ook nog een appel in die zin gedaan aan alle private verhuurders. Voorzien in communicatie en wat begrip tonen voor elkaar lijkt de minister de minimale geste die men kan doen. Anderen zijn daarin nog verder gegaan, zoals de KU Leuven, waar 50 procent wordt kwijtgescholden, waarvoor hij de instelling dankt. Het zou goed zijn als men die solidariteit wat kan pushen, zeker voor de uiteindelijk niet verbruikte basiskosten. Dat is ook geen schade voor de verhuurder, want het zijn kosten die niet moeten gebeuren. Dat lijkt de minister een billijke regeling te zijn.

Minister Ben Weyts komt dan terug op de vragen over het bereiken van leerlingen. Er is ook meegegeven in de richtlijnen dat de paasvakantie wellicht ook een goede periode is voor leerkrachten om wat tijd te besteden aan het inventariseren van het bereiken van de leerlingen. Zijn er probleemgevallen? Welke leerlingen krijgt men letterlijk niet aan de lijn? De minister roept dan ook op om met leerlingen in dialoog te gaan en leerlingen of ouders telefonisch te contacteren. Desnoods kan men ook een briefje in de bus steken of langsgaan, met respect voor de social distancing.

Wat de evaluatie en de verdere aanpak na de coronacrisis betreft, komt het erop aan om binnen het onderwijsveld voldoende draagvlak te creëren met de pedagogen, en een aantal richtlijnen op te stellen. We moeten ook tegemoetkomen aan zoveel mogelijk verschillende scenario's, ook met betrekking tot de evaluaties. De focus zal wel op de scharnierjaren liggen, aldus de minister. En het gaat dan niet enkel over het zesde jaar basisonderwijs en het laatste jaar secundair onderwijs, maar ook om het laatste jaar van elke graad binnen het secundair onderwijs. Ook de eindtermen worden immers per graad geformuleerd. Dat geeft enerzijds wat meer ruimte, maar anderzijds moet dan ook meer belang gehecht worden aan bijvoorbeeld de overgang van het tweede naar het derde jaar.

Er werd ook in een groeipad voorzien voor bijkomende middelen voor de CLB's. In verband met CLBch@t merkt de minister wel op dat de tijdelijke capaciteitsverhoging en de bijkomende uren inspanningen zijn die op vrijwillige basis gebeuren.

De onderwijsinspecteurs zullen evenredig over heel Vlaanderen worden verspreid, op basis van het aantal leerlingen per school en per regio.

Naar aanleiding van de opmerking van Roosmarijn Beckers over de opvang van kinderen wiens ouders cruciale beroepen uitoefenen, geeft minister Ben Weyts aan dat dergelijke problemen altijd mogen wordenesignaleerd. Het kabinet beschikt over de nodige contacten binnen het onderwijsveld om bij dergelijke incidenten snel tot een oplossing te komen. Ook de koepels nemen daarin hun verantwoordelijkheid.

Er was de suggestie om beginnende leerkrachten in te schakelen in het kader van zomerscholen, en de minister bevestigt dat dat in overweging wordt genomen. Het is ook zeker de bedoeling om de bestaande expertise in te zetten voor die zomerscholen.

Er is een steeds terugkerende vraag om de meest kwetsbare leerlingen te bereiken, ook in overleg met het OCMW. De minister bekijkt nog wat er extra kan worden gedaan, al dan niet onder regie van Welzijn. Daar is vanuit de CLB's en Onderwijs alleszins een zeer grote bereidheid en een gedeelde bezorgdheid over.

De VRT een rol laten spelen bij het preteaching, acht de minister moeilijk. Het lijkt hem wel zinvol dat er een kort didactisch filmpje op de openbare zender zou komen over hoe men moet omgaan met preteaching, zonder meteen ook lesinhoud te geven. Hij zal dat nog verder bekijken.

Met betrekking tot de laptops geeft de minister nog mee dat die zo goed als nieuw zijn en met een handleiding worden bezorgd. Bovendien is het altijd de bedoeling dat er contact is met de ICT-coördinator van de betrokken school. Dat zijn meestal ook de mensen die verantwoordelijk zijn voor de distributie van de laptops.

De minister verwijst vervolgens naar het initiatief 'Verspreid het leesvirus', dat hij samen met Boek.be heeft genomen en waar ook middelen voor zijn vrijgemaakt. De idee is om tien titels te promoten en te verspreiden via krantenwinkels of via digitale weg. De promo voor die campagne is niet gelukt door allerlei beperkingen, maar de campagne loopt wel.

Het is moeilijk om de kinderen met een gemotiveerd verslag te bereiken. Dat is een dubbele problematiek. De isolatie of de silo's kunnen niet doorbroken worden. Alles gebeurt op afstand, maar, gelet op de specifieke ondersteuning die nodig is, is dat niet echt zinvol om op afstand te werken. Daar is nog geen concrete sluitende oplossing voor.

Katrien Schryvers had een vraag over het buitengewoon onderwijs. De minister houdt de vinger aan de pols. Er is een uitgebreide bevraging op regelmatige basis. Bij de gewone scholen zijn dat steekproeven in functie van kwantitatieve data, in het buitengewoon onderwijs is dat echt een bevraging. De inspectie belt die allemaal met heel specifieke vragen, kijkt welke problemen er voorkomen, en zoekt oplossingen. Individuele dossiers worden via die weg bekeken en met wat creativiteit, samenwerking en begrip lukt dat wel. De minister is vooral bezorgd over de leerlingen die men niet hoort, de kinderen met een gemotiveerd verslag.

Het overleg met de bonden, de koepels, het gemeenschapsonderwijs, het CLB enzovoort draait vandaag vaak rond praktische zaken die banaal kunnen lijken, maar belangrijk zijn. Zo gaat het bijvoorbeeld over de verzekeringsproblematiek van CLB-artsen die worden ingezet bij het agentschap Zorg en Gezondheid. Dat is in orde gemaakt voor het vrij onderwijs, voor het gemeenschapsonderwijs blijkt dat niet te lukken. Dat zou te maken hebben met het verschil in verzekeraar. De ene wil het en doet het zonder probleem en zonder kosten, de andere ziet het niet zitten. De administratie heeft aangeboden om daarin tussen te komen en bij de verzekeraar desnoods een initiatief te nemen of druk te zetten. Deze zaken worden onderling geregeld los van de boodschappen die de minister namens het onderwijsveld aan de federale overheid en de Veiligheidsraad wil geven.

De heropening van de scholen is geen op zich staande maatregel maar maakt deel uit van een hele set. De minister wil dat lang genoeg op voorhand beslissen. Jan Laeremans vindt een week te kort. Dat is volgens de minister in elk geval het minimum. Het is een 'caveat' dat hij wil meegeven richting Nationale Veiligheidsraad: zorg voor genoeg tijd en ruimte om dat te organiseren. Natuurlijk is de volksgezondheid de eerste zorg, maar er zijn veel praktische en organisatorische aspecten die men niet uit het oog mag verliezen. Hou daar rekening mee voor er beslissingen worden genomen.

Kathleen Krekels pleit voor gezond verstand bij preteaching. Dat gebruikt de minister altijd en daar bereikt men veel meer mee.

De opening van het deeltijds kunstonderwijs zal waarschijnlijk niet gelijksporen met het gewoon onderwijs. De experts van Volksgezondheid vinden dat men zo maximaal mogelijk de logica van de silo's moet blijven volgen en zo weinig mogelijk verschillende gemeenschappen vermengen. Dat is eigen aan het dko. Men mag zeker geen verschillende leeftijdsgroepen met elkaar vermengen. Dat is zeker een probleem in het dko. Zuiver vanuit het perspectief van de volksgezondheid zal het deeltijds kunstonderwijs dus zeker niet gelijktijdig met het gewone leerplichtonderwijs kunnen opengaan. Dat zal pas later zijn. Dat is echter niet de bevoegdheid van de minister. Hij volgt het advies van Volksgezondheid. Gelet op hun vroegere adviezen en standpunten lijkt dat echter de logische consequentie te zijn. Misschien is het wel een geluk bij een ongeluk dat er voor het dko na de vorige hervorming meer vrijheid is gegeven als het gaat over de evaluatie. Die instellingen hebben op dat vlak meer autonomie en mogelijkheden om ruimer om te springen met de vorm en het moment van de evaluatie.

De minister beaamt wat Steve Vandenberghe zei: leerkrachten zijn inderdaad ook ouders, en voor hen is het ook moeilijk om te voorzien in opvang voor hun eigen kinderen. Hij had dus graag gezien dat leerkracht in de praktijk ook als een cruciaal beroep zou worden beschouwd. Een richtlijn van Volksgezondheid is immers dat, als hun kinderen niet schoollopen in de school waar ze lesgeven, ze hun kinderen niet mogen meenemen om hen daar in de opvang onder te brengen. Dan gaat men immers kinderen uit de ene contactbubbel vermengen met een andere contactbubbel. Dat is echter een heel moeilijke boodschap, zeker voor leerkrachten die vrijwillig hun diensten aanbieden om te zorgen voor opvang van de kinderen van anderen, maar dan voor hun eigen kinderen een andere oplossing moeten zoeken. Natuurlijk valt de ratio van de volksgezondheidsexperten te begrijpen, maar in de praktijk is dat soms bitter.

Met de CVO's is er overleg geweest. Van die centra wordt ook verwacht dat ze in overleg met hun personeel nagaan hoe ze het aanbod op maat kunnen herorganiseren. Ze bekijken in eerste instantie voor welke doelgroepen en opleidingen dat kan via het organiseren van afstandsonderwijs en/of inhaallessen. Zo is het belangrijk dat prioriteit wordt gegeven aan onder andere de diplomagerichte trajecten NT2. Er moet voor de minister een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen 'vrijtijdsonderwijs' en onderwijs dat wel gericht is op het behalen van een diploma en de kennis van het Nederlands. Als de CVO's prioriteit moeten geven, dan lijkt die keuze hem evident, maar natuurlijk hebben die ook wel wat autonomie.

In antwoord op de vragen van Jo Brouns stelt de minister te hebben begrepen dat ook het grensoverschrijdend schoolverkeer niet op de lijst van de essentiële verplaatsingen staat, maar dat daarover ook nog gesprekken lopen tussen de federale overheid en de Nederlandse overheid.

Jan Laeremans had gepleit voor testen voor de scholen opengaan. De minister wijst erop dat, als je scholen wil testen, ze natuurlijk eerst zullen moeten opengaan. Anders kan je niks testen. Als men dat al doet, dan zal dat op advies zijn van de

experten van Volksgezondheid. De minister voelt zich niet geroepen om over die materie te oordelen. Het zijn de experts die zullen inschatten wat mogelijk en wat zinvol is.

Er is gevraagd om voor instappers die nog fysiek contact nodig hebben de instap te verdagen. Dat staat ook op de agenda van de werkgroep, maar de minister wil niet voor zijn beurt spreken.

De minister wil ook niet vooruitlopen op bepaalde scenario's omdat hij discussies wil vermijden. Er moet eerst consensus zijn bij de pedagogen en het onderwijsveld. Pas daarna volgt de communicatie.

De minister stapt niet mee in het voorstel om de vakantie te beschouwen als mogelijke verplichte leertijd.

Er worden fantastische initiatieven genomen via sociale media en via digitale weg op het vlak van huiswerkbegeleiding, stipt de minister nog aan.

3. Bijkomende vragen en antwoorden

Elisabeth Meuleman vraagt of er nog een schriftelijk antwoord kan komen op haar vragen die niet zijn beantwoord. De besparingen op de pedagogische begeleidingsdiensten worden teruggedroefd. Dat zal ten koste gaan van andere zaken. Ze kreeg daar graag een transparant overzicht van. Ook de vraag over de besparing in het secundair onderwijs is niet beantwoord. Hoe verloopt de ondersteuning van personen met een handicap in het inclusief onderwijs? Deelt de minister de bezorgdheden met betrekking tot NT2-cursussen die recent geuit zijn in een open brief?

Wat de begroting betreft, zullen de antwoorden worden bezorgd, aldus minister *Ben Weyts*. Het parlement spreekt zich meestal uit over de begroting en dat zal ook nu niet anders zijn. De begroting en alle keuzes die daarin worden gemaakt, zullen aan het parlement worden voorgelegd, in het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en in de andere beleidsdomeinen.

Voor het CVO vindt de minister het essentieel dat de focus wordt gelegd op NT2 en opleidingen die leiden tot een beroepsdiploma. Hij heeft recent een open brief ontvangen over de termijnen. Er moet decretaal worden opgetreden om te zorgen voor enige soepelheid inzake die termijnen. Ook dat zal aan het parlement worden voorgelegd.

De minister heeft vandaag een oproep gedaan aan het onderwijsveld om heel concreet aan te duiden welke mogelijke decretale obstakels er zouden kunnen zijn. Doorgaans gaat het over termijnen die moeten worden herzien. Vandaag staan die redelijk rigide ingeschreven in sommige decreten of besluiten, maar die moeten worden herzien voor een bepaalde periode. Het zijn maatregelen die maar gedurende een beperkte termijn geldig zijn en die dus uitdoven bij de start van volgend schooljaar. Dan valt men terug op de bestaande regelgeving zoals die buiten coronatijden gekend is.

Karolien GROSEMANS,
voorzitter

Koen DANIELS
Elisabeth MEULEMAN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AGODI	Agentschap voor Onderwijsdiensten
bso	beroepssecundair onderwijs
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
CVO	centrum voor volwassenenonderwijs
dko	deeltijds kunstonderwijs
ECTS	European Credit Transfer System
IPO	internaat met permanente openstelling
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
LOP	lokaal overlegplatform
M-decreet	decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
MPIGO	medisch pedagogisch instituut van het GO!
NT2	Nederlands als tweede taal
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PISA	Programme for International Student Assessment (van de OESO)
tso	technisch secundair onderwijs
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VVS	Vlaamse Vereniging van Studenten
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten